

Lapsen oikeus elatukseen

Perheoikeudelliset palvelut
Hallituskatu 7 B
45100 Kouvola

KOUVOLA
KYMIOJEN KAUPUNKI

Jokaisella lapsella on oikeus riittävään elatukseen

Se tarkoittaa lapsen kehitystason mukaisten aineellisten ja henkisten tarpeitten tyydyttämistä, lapsen tarvitsemaa hoitoa ja koulutusta sekä tästä aiheutuvia kustannuksia.

Vanhemmat vastaavat lapsen elatuksesta kykynsä mukaan

Vanhempien elatuskykyä arvioidessa otetaan huomioon heidän ikänsä, työkykynsä, mahdollisuutensa osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä heidän muu lakiin perustuva elatusvastuunsa.

Elatusapu voidaan vahvistaa joko sosiaalivirastossa sopimuksella tai riitatilanteessa oikeuden päätöksellä silloin, kun vanhempi ja lapsi eivät asu samassa taloudessa. Vahvistettu elatusapu on ulosottokelpoinen ja sitä korotetaan vuosittain elinkustannusindeksin nousua vastaavasti.

Kohtuullisen elatusavun löytämiseksi voidaan tarkastella elatusvelvollisen tuloja ja lapsen kulutusta. Kulutukseen pohjautuvissa laskentamalleissa lähtökohtana on lapsen yksilöllinen kulutustarve. Esim. terveydenhoito-, harrastus- tai tapaamiskulut voivat vaihdella suuresti. Jos lapsen kulutuksesta vähennetään lapsilisä, tulisi loppu elatusvastuu jakaa vanhempien kesken heidän maksukykynsä suhteessa niin, että muualla asuvan vanhemman osuus vahvistetaan sopimuksella tai tuomiolla.

Oikeusministeriö on v. 2007 antanut yksityiskohtaiset ohjeet elatusavun arviointiin (www.om.fi/omju20072.htm), mutta korostaa, ettei ohje perustu laissa olevaan valtuutukseen, vaan on luonteeltaan suositus. Työryhmä korostaa, että kun elatusavun suuruus on laskettu ohjeen mukaan, on lopuksi arvioitava, onko lopputulos kaikki asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen kohtuullinen.

Oikeusministeriön ohjeessa lapsen kulutus on ajettu yleisiin ja erityisiin kustannuksiin.

Yleisiksi kustannuksiksi vuonna 2012 lasketaan

- 0-6 -vuotiailla lapsilla
284 €/kk
- 7-12 -vuotiailla lapsilla
329 €/kk ja
- 13-17 -vuotiailla lapsilla
443 €/kk

Tämän lisäksi otetaan yksilöllisesti huomioon lapsen osuus perheen asumiskustannuksista, päivähoitokulut tai koululaisen aamu- ja iltapäivätoiminnasta aiheutuvat kulut, koulutuskustannukset, erityisesti harrastuksesta aiheutuvat kustannukset, erityiset terveydenhoitokustannukset sekä muut näihin verrattavat erityiset kustannukset.

Jos vanhemman maksukyky on puutteellinen tai hän laiminlyö vahvistetun elatusavun maksamisen voi lapsen kanssa asuva vanhempi hakea elatustukea Kelasta.

Elatustuki vuonna 2012 on 147,96 €/kk/lapsi. Lapselle suoritettu tuki voidaan periä elatusvelvolliselta takaisin.

Jos olosuhteet olennaisesti muuttuvat, voidaan elatusavun määrää muuttaa uudella sopimuksella tai tuomioistuimen päätöksellä.

Lapsen oikeus saada elatusta vanhemmiltaan päättyy, kun hän täyttää 18 vuotta. Vanhemmat vastaavat lapsen koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista tämän jälkeenkin, mikäli se harkitaan kohtuulliseksi.

Yhteystiedot

Elatussopimuksen laatimista varten voi
varata ajan

Perheoikeudellisten asioiden

yksiköstä

Hallituskatu 7 B, PL 85

45101 Kouvola

Puhelinajat

JOHTAVA LASTENVALVOJA

Maritta Nurmiraanta

puh. 020 615 5258

ke klo 11-12

LASTENVALVOJA

Eeva-Riitta Ikonen

puh. 020 615 7197

ti ja pe klo 11-12

LASTENVALVOJA

Annukka Kartio

puh. 020 615 5260

ma ja to klo 11-12

LASTENVALVOJA

Merja Eerola

puh. 020 615 6774

ma ja pe klo 11-12

TOIMISTOSIHTTEERI

Anne Helkala

puh. 020 615 4163

ma-pe klo 10-11

Lisätietoja ja neuvoja saa samoista
numeroista

etunimi.sukunimi@kouvola.fi